



๒๕ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่ที่ต้องมีการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรคหรืออาการที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ตามพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๗๖๔ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อหรืออาการสำคัญของโรคจากสิ่งแวดล้อม

พ.ศ. ๒๕๖๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๑ ฉบับ

๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพ

และโรคจากสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยคณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมขอเสนอเรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่ที่ต้องมีการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรคหรืออาการที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ตามพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือให้ต้องเสนอคณะกรรมการ และมาตรา ๔ (๑๓) เรื่องที่คณะกรรมการมีมติให้เสนอคณะกรรมการ

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการ

ในคราวการประชุมคณะกรรมการเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๘ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗) มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหารือร่วมกันเพื่อกำหนดมาตรการต่าง ๆ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ (ฝุ่นละออง PM_{2.5}) ในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศให้เหมาะสมและครบถ้วน ทั้งที่เป็นปัญหามลพิษจากการเผาต่อซังและพืชไร่ในภาคการเกษตร ควันและไอเสียของยานพาหนะที่ปล่อยควันดำเกินค่ามาตรฐาน และฝุ่นควันจากภาคอุตสาหกรรม และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ ตามหน้าที่และอำนาจให้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็วขึ้น ในขณะนี้ ประเทศไทยได้เข้าสู่ฤดูหนาวและปัญหา

ฝุ่นละออง PM_{2.5} เริ่มรุนแรงขึ้น และภาพถ่ายดาวเทียมยังแสดงให้เห็นว่าในบางจังหวัดมีจุดความร้อน (Hotspot) เพิ่มมากขึ้นด้วย จึงขอมอบหมายให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเร่งตรวจสอบกฎหมายในความรับผิดชอบว่ามีกฎหมายใดหรือไม่ว่าสามารถนำมาใช้บังคับเพื่อการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือสมควรมีกฎหมายหรือกำหนดเป็นมาตรการเพิ่มเติมประการใด เพื่อให้การป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวบรรลุผลได้อย่างยั่งยืนต่อไป แล้วนำเรื่องนี้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีโดยเร็วภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๘

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยในปัจจุบัน สถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} มีค่าเกินค่ามาตรฐานจนส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในหลายพื้นที่ ทั้งนี้ จากข้อมูลสถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} ย้อนหลัง พบว่า สถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} จะทวีความรุนแรงขึ้นในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม ของทุกปี และเพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๘ กระทรวงสาธารณสุขจึงขอเสนอต่อคณะรัฐมนตรี โดยด่วนภายในวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๘ เพื่อให้มีการกำหนดเขตพื้นที่ที่ต้องมีการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรคหรืออาการที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน เพื่อให้การป้องกันหรือแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กลไกและมาตรการตามพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นหนึ่งในเครื่องมือเพื่อใช้ในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} ร่วมกับกลไกและมาตรการตามกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อหรืออาการสำคัญของโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อหรืออาการสำคัญของโรคจากสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้โรคหรืออาการที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน เป็นโรคจากสิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๓.๒ ด้วยโรคหรืออาการที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน เป็นโรคจากสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากมลพิษหรือสิ่งปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม ทั้งจากธรรมชาติและกิจกรรมของมนุษย์ ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ และทำให้เกิดโรคหรือผลกระทบทั้งแบบเฉียบพลันและเรื้อรัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประชาชนกลุ่มเปราะบางที่ได้รับสัมผัสฝุ่นละออง PM_{2.5} เกินค่ามาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด (ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ค่าเฉลี่ยในเวลา ๒๔ ชั่วโมง ต้องไม่เกิน ๓๗.๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) คณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรค

จากสิ่งแวดล้อม...

จากสิ่งแวดล้อม ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๘ จึงได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒ มีมติให้มีการเสนอเขตพื้นที่ที่ต้องมีการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรคหรืออาการที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ต่อคณะรัฐมนตรี โดยกำหนดเขตพื้นที่เป็น ๒ ระดับ ได้แก่ เขตพื้นที่ที่ต้องมีการเฝ้าระวังและการป้องกันโรค และเขตพื้นที่ที่ต้องมีการควบคุมโรค และให้ปรับใช้มาตรการเพื่อดำเนินการในเขตพื้นที่ทั้ง ๒ ระดับดังกล่าวตามสมควรแก่กรณี ดังนี้

๓.๒.๑ เขตพื้นที่ที่ต้องมีการเฝ้าระวังและการป้องกันโรคหรืออาการที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ได้แก่ พื้นที่ที่มีค่าฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน เฉลี่ยในเวลา ๒๔ ชั่วโมง เกิน ๓๗.๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร แต่ไม่เกิน ๗๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร โดยให้พิจารณาใช้มาตรการเพื่อดำเนินการในเขตพื้นที่ดังกล่าว ดังนี้

(๑) กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสนับสนุนหน้ากอกอนามัยแก่ประชาชนกลุ่มเปราะบาง

(๒) กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมพื้นที่หรือห้องปลอดฝุ่นในอาคารสถานที่ เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน หรือศูนย์รองรับประชาชนกลุ่มเปราะบาง

๓.๒.๒ เขตพื้นที่ที่ต้องมีการควบคุมโรคหรืออาการที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ได้แก่ พื้นที่ที่มีค่าฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน เฉลี่ยในเวลา ๒๔ ชั่วโมง เกิน ๗๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร โดยให้พิจารณาใช้มาตรการเพื่อดำเนินการในเขตพื้นที่ดังกล่าว ดังนี้

(๑) ใช้มาตรการสำหรับเขตพื้นที่ที่ต้องมีการเฝ้าระวังและการป้องกันโรค ตามข้อ ๓.๒.๑ อย่างต่อเนื่อง

(๒) ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ พิจารณาปรับรูปแบบการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงาน โดยให้เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรของหน่วยงานของตนปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้งเพื่อเป็นการป้องกันหรือลดผลกระทบต่อสุขภาพจากการสัมผัสฝุ่นละออง PM_{2.5} เป็นลำดับแรก และงดกิจกรรมกลางแจ้งที่ต่อเนื่องเพื่อลดการสัมผัสฝุ่นละออง PM_{2.5} โดยในส่วนของภาคเอกชนให้พิจารณาปรับรูปแบบการดำเนินงานหรือวิธีการทำงานของหน่วยงานหรือองค์กรเพื่อดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวด้วย ตามสมควรแก่กรณี

(๓) ให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พิจารณาดำเนินการบังคับใช้กฎหมายเพื่อใช้ในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} อย่างเคร่งครัด

(๔) ไซกัลโกและมาตรการทางกฎหมายตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยให้คณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมจังหวัดหรือคณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี พิจารณาดำเนินการให้คำแนะนำแก่อธิบดีกรมควบคุมโรค หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมควบคุมโรคมอบหมาย เพื่อประกาศเขตพื้นที่ที่จำเป็นต้องเฝ้าระวัง ป้องกัน หรือควบคุมโรค

หรืออาการที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ซึ่งเป็นกรณีที่หากปล่อยไว้อาจเกิดหรือก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของประชาชนในเขตพื้นที่ เพื่อให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเฝ้าระวัง การป้องกัน หรือการควบคุมโรคหรืออาการที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน สำหรับเขตพื้นที่นั้นเป็นการเฉพาะ หรือกำหนดมาตรการอื่นใดที่เหมาะสมแก่สภาพของพื้นที่นั้นเป็นการเฉพาะ

ทั้งนี้ กรณีมีความจำเป็นต้องปรับปรุงหรือกำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อใช้ดำเนินการในเขตพื้นที่ที่ต้องมีการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรคหรืออาการที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุญาตให้คณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมพิจารณา กำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อใช้ดำเนินการในเขตพื้นที่ที่ต้องมีการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรคหรืออาการที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ได้ตามความเหมาะสมและสมควรแก่กรณีต่อไป

(รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

เพื่อให้มีมาตรการสำหรับการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} ในด้านการดูแลสุขภาพของประชาชนจากโรคหรืออาการที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ฝุ่นละออง PM_{2.5} ของแต่ละพื้นที่ โดยใช้มาตรการและกลไกตามกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒ บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในคราวการประชุมคณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๘ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒ มีมติให้มีการเสนอเขตพื้นที่ที่ต้องมีการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรคหรืออาการที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ต่อคณะรัฐมนตรี

๗. ขอกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ มาตรา ๑๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้คณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่และอำนาจในการเสนอเขตพื้นที่ที่ต้องมีการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมเป็นการเฉพาะต่อคณะรัฐมนตรี

๗.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๘ มอบหมายให้ทุกส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐเร่งตรวจสอบกฎหมายในความรับผิดชอบว่ามีกฎหมายใดหรือไม่ว่าสามารถนำมาใช้บังคับ เพื่อการป้องกันหรือแก้ไขปัญหามลพิษ PM_{2.5} ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือสมควรมีกฎหมายหรือกำหนด เป็นมาตรการเพิ่มเติมประการใด เพื่อให้การป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวบรรลุผลได้อย่างยั่งยืนต่อไป แล้วนำเรื่องนี้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีโดยเร็วภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๘

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

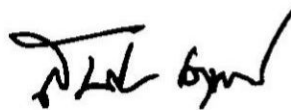
คณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อมขอเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๘.๑ ให้ความเห็นชอบในการกำหนดเขตพื้นที่ที่ต้องมีการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรคหรืออาการที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ตามพระราชบัญญัติ ควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒

๘.๒ มอบหมายให้คณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พิจารณาปรับปรุงหรือกำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อใช้ดำเนินการในเขตพื้นที่ที่ต้องมีการเฝ้าระวัง การป้องกัน และการควบคุมโรคหรืออาการที่เกิดจากการสัมผัสฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ได้ตามความเหมาะสม และสมควรแก่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ในฐานะประธานกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมโรค

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๓๘๖๕ (เมธิรา ๐๖๓ ๓๒๔ ๓๔๕๖)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ law.envocc2526@gmail.com



สิ่งที่ส่งมาด้วย